

UCHWAŁA NR 15/53/2018
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 25 kwietnia 2018 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	9/ Bogusław Wenus
2/ Beata Kaczmarek	10 Grażyna Kos
3/ Ewa Śpionek	11/ Barbara Polowczyk
4/ Iwona Kopczyńska	12/ Paweł Dobrzyński
5/ Anna Kaźmierczak	13/ Roman Drozdowski
6/ Łukasz Szczepanik	14/ Krzysztof Kozik
7/ Agnieszka Kamyczek-Maszewska	15/ Tomasz Jan Karwicki
8/ Józefa Lucyna Michejda	

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2018 roku uchwały nr XXXI/199/18 Rady Gminy w Będkowie z dnia 26 marca 2018 roku w sprawie zasad oraz trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2017r., poz. 1875 z późn.zm) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 561)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 362), art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.), art. 221 ust. 4, art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) **stwierdza nieważność** uchwały nr XXXI/199/18 Rady Gminy w Będkowie z dnia 26 marca 2018 roku w sprawie zasad oraz trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Uzasadnienie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2018 roku rozpatrzyło uchwałę nr XXXI/199/18 Rady Gminy w Będkowie z dnia 26 marca 2018 roku w sprawie zasad oraz trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (dalej zwana Uchwałą), doręczoną Izbie w dniu 27 marca bieżącego roku.

W toku badania przedmiotowej Uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje:

Zakres podmiotowy Uchwały został określony w § 1 ust. 2, nie zostali z niego wyłączeni przedsiębiorcy. Wskazuje on, że dotacje mogą zostać udzielone osobie fizycznej, prawnej, jednostce

organizacyjnej, która posiada tytuł prawny do zabytku określonego w § 1 ust. 1. W związku z powyższym dotacje udzielane na podstawie Uchwały podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą stanowią będą pomoc publiczną, a ich udzielanie powinno uwzględniać warunki dopuszczalności tej pomocy określone w przepisach prawa Unii Europejskiej, w szczególności przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. U. UE L Nr 379.5 z 28 grudnia 2006 r.). Przedmiotowa uchwała zdaniem Kolegium stanowi program pomocowy w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Powyższe oznacza, że procedura podejmowania uchwały w sprawie takich dotacji musi uwzględniać postanowienia ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1808 z późn. zm.). Projekt Uchwały, przed jej podjęciem, nie został zgłoszony Prezesowi UOKiK oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, co w ocenie Kolegium oznacza, że Uchwała została podjęta z naruszeniem art. 7 ust. 3-3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z przywołanymi przepisami projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 7 ust. 3 ustawy), a projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa (art. 7 ust. 3a ustawy). Nie wykonanie powyższego obowiązku konsultacji, w ocenie Kolegium, stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące koniecznością orzeczenia nieważności badanej uchwały.

Ponadto w sprzeczności z art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozostaje uregulowanie w przedmiotowej uchwale trybu rozliczania dotacji i kontroli realizowanego zadania oraz wykorzystania dotacji. Powyższy przepis kompetencyjny mówi jedynie o „zasadach udzielania dotacji”.

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dotacji udziela się w „trybie określonym odrębnymi przepisami”. W celu udzielenia odpowiedzi, o jaki tryb udzielenia dotacji chodzi w tym przepisie, należy sięgnąć do przepisów ustawy o finansach publicznych tj. art. 221 i art. 250. Art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych daje umocowanie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego do określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania, ale na inne zadania niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ustawa ta obejmuje jednakże swoim zakresem opiekę nad zabytkami (art. 4 ust. 1 pkt 16) i tym samym odpada dla gminy podstawa prawna wynikająca z art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych do uregulowania w uchwale kwestii rozliczenia dotacji i kontroli jej wykorzystania. Korzystając zaś z regulacji prawnej wynikającej z art. 250 ustawy o finansach publicznych, w zakresie innych podmiotów niż objętych art. 221 ustawy (przepis ten dotyczy jedynie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku) należy zwrócić uwagę, że nie daje on radzie gminy podstawy prawnej do uregulowania kwestii rozliczenia

dotacji i kontroli jej wykorzystania w drodze uchwały, lecz zagadnienia te winny wynikać z umowy zawieranej z dotowanym podmiotem.

Tak, więc z analizy art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, art. 221 i art. 250 ustawy o finansach publicznych wynika, że tryb udzielania dotacji, rozliczania jej i kontroli wykorzystania uregulowany jest bądź w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, bądź w umowie z podmiotem dotowanym (art. 250), lecz nie może być regulowany uchwałą rady gminy, gdyż brakuje delegacji ustawowej do podjęcia aktu prawnego w tym zakresie.

W § 11 uchwały wymienione zostały postanowienia umowy o udzielenie dotacji, przy czym postanowienia te nie odpowiadają treści umowy określonej w art. 250 ustawy o finansach publicznych. Nadto regulacja § 11 wykracza poza wyznaczony art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków zakres upoważnienia dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, który dotyczy określenia w drodze uchwały wyłącznie zasad udzielania dotacji. W przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania dotacji, umowa zawierana przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego w przedmiocie udzielenia dotacji powinna zawierać w szczególności elementy wyspecyfikowane w art. 250 ustawy o finansach publicznych.

Z § 19 uchwały wynika, że wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem wyklucza prawo do ubiegania się o przyznanie dotacji przez kolejne trzy lata, licząc od dnia stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania dotacji. Tożsama sankcja wynikała z art. 145 ust. 6 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, jednakże nie została utrzymana na gruncie – obowiązującej od dnia 1 stycznia 2010 roku – ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Tym samym regulacja § 19 uchwały nie znajduje podstaw prawnych, gdyż w obecnym stanie prawnym niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji rodzi wyłącznie konsekwencje określone w art. 252 ustawy o finansach publicznych, związane z koniecznością zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk